Referendumcommissie Gemeente Haarlem

Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan:
De leden van de gemeenteraad

Datum	13 april 2017
Ons kenmerk	2017/183082
Contactpersoon	Mw. mr. M.E. van der Mede
Doorkiesnummer	023-5113034
E-mail	griffiebureau@haarlem.nl
Onderwerp	Advies vraagstelling, Verordening subsidieverstrekking en datum referendum over raadsbesluit inzake Maatregelen moderniseren parkeren

Geachte raad,

Uw extra raadsvergadering van 18 april 2017 staat in het teken van het referendumverzoek over het raadsbesluit Maatregelen moderniseren parkeren.

Mocht u een positief besluit nemen over het definitieve verzoek, dan zijn er nog diverse onderwerpen die u vervolgens op korte termijn dient te behandelen en vast te stellen. Het gaat daarbij in het bijzonder om:
1) de definitieve vraagstelling, zoals deze op het stembiljet wordt opgenomen;
2) de verordening op basis waarvan subsidie kan worden aangevraagd en verkregen om campagne te voeren in het kader van het referendum; en
3) de datum waarop het referendum gehouden kan worden.

De Referendumcommissie wil u over deze onderwerpen adviseren vanuit onze in de Referendumverordening Haarlem bepaalde rol om toe te zien op een zorgvuldig referendumproces.

Vraagstelling referendum
De Referendumcommissie heeft op 10 april 2017 een openbaar en informatief gesprek gehad met de indieners van het referendumverzoek, de heren Van der Voorst en Vonk, en de wethouder mevrouw Sikkema, portefeuillehouder duurzaamheid, beheer en onderhoud en mobiliteit (waaronder parkeren). Het gesprek ging over de mogelijke formulering van de definitieve vraagstelling. Wij hebben de opvattingen van onze gesprekspartners betrokken in onze overwegingen bij de formulering van de vraagstelling.

De Referendumcommissie heeft bij haar advies de volgende afwegingen gemaakt:
De vraagstelling moet betrekking hebben op het gehele bestreden raadsbesluit van 15 december 2016; het is niet mogelijk om een of meerdere onderdelen van het besluit te benadrukken.

De vraagstelling moet verder objectief of in elk geval neutraal, zorgvuldig en eenduidig geformuleerd zijn en mag geen inhoudelijke stellingname bevatten. Het onderwerp van het referendum moet voor de kiezer in essentie duidelijk blijken uit de vraagstelling. Tot slot dient de vraag kort en bondig te zijn.
Dit alles overwegende komen wij tot de volgende vraag: "*Bent u voor of tegen het raadsbesluit Maatregelen moderniseren parkeren van 15 december 2016*"?

Verordening subsidieverstrekking
Als bijlage bij deze brief ontvangt u ons advies inzake de regels rondom de subsidieverstrekking in de vorm van een (ontwerp) Verordening subsidieverstrekking referendum gemeente Haarlem met daarbij een toelichting op de regeling. De regels zijn opgesteld om een financiële ondersteuning te kunnen verlenen aan personen of organisaties die campagne willen voeren in het kader van het referendum. Voor subsidie komen in aanmerking rechtspersonen en natuurlijke personen; een groep van ten minste zes kiezers kan een subsidie aanvragen. Wij hopen dat hierdoor zoveel mogelijk verschillende activiteiten kunnen worden georganiseerd in de aanloop naar het referendum. De subsidie is alleen bestemd ter dekking van materiële kosten die gemaakt worden voor een activiteit.

Het is aan de raad om een budget voor subsidieverlening vast te stellen. Wij stellen voor in totaal 90.000 euro ter beschikbaar te stellen. Dit bedrag kan worden onderverdeeld in drie gelijke categorieën: voor, tegen en neutraal. De hoogte van dit voorgestelde bedrag is afgeleid van het bedrag dat de gemeente Leiden beschikbaar heeft gesteld voor het referendum over de RijnGouwe lijn in 2007. Doordat het een eerste referendum in de gemeente Haarlem is, is het overigens niet goed mogelijk te voorspellen in welke mate er werkelijk een beroep zal worden gedaan op deze regeling. Na een eerste referendum kunnen de door u vastgestelde bedragen en de onderlinge verdeling ervan desgewenst aangepast worden. De Referendumcommissie is in de Referendumverordening Haarlem aangewezen als beheerder van het budget (artikel 6 onder c). Wij hebben dit ingevuld door onze commissie een bindend advies te laten geven over de subsidieaanvragen en de subsidievaststelling.

Bij het opstellen van deze verordening hebben wij contact gezocht met (wetgevings-)juristen en subsidieambtenaren van de gemeente Haarlem, opdat deze regels aansluiten op andere regelgeving binnen de gemeente. In overleg met deze medewerkers zullen ook de formulieren voor de subsidieaanvraag en subsidievaststelling worden opgesteld.

Referendumdatum
De Referendumcommissie heeft u op 28 maart 2017 een brief gestuurd over het tijdspad dat hoort bij een zorgvuldig referendumproces. Wij hebben in die brief aangegeven dat een referendum in oktober 2017 (of later) tot de reële mogelijkheden behoort, onder verwijzing naar een aantal formele stappen die nog gezet moesten en moeten worden.
Deze brief is op 30 maart in het presidium besproken. Wij hebben inmiddels begrepen, dat in het presidium 19 juli 2017 als een mogelijke datum voor het referendum werd genoemd.

Haarlem

De Referendumcommissie adviseert u om meerdere redenen niet voor een referendum op 19 juli te kiezen. Het eerste lokale referendum in Haarlem in ruim 25 jaar vereist een zorgvuldig voorbereid en uitgevoerd proces. Gezien het gebrek aan ervaring van de gemeente met het opzetten en uitvoeren van lokale referenda is het met het oog op de zorgvuldigheid zonder meer nodig in de planning marges in te bouwen en geen onnodige risico's te lopen. Bij een referendum op 19 juli is naar onze mening geen of onvoldoende marge aanwezig. Onze zorg zit met name, maar niet alleen, in de zorgvuldigheid en in het bijzonder de tijdspanne (korte termijnen) van het subsidieverleningsproces. Daarnaast vindt de Referendumcommissie een datum in juli op gespannen voet staan met het uitgangspunt en idee van een referendum om de burgers van de gemeente Haarlem een daadwerkelijke mogelijkheid te geven invloed uit te oefenen op de gemeentelijke politiek en besluitvorming. Dat betekent dat kiezers voldoende tijd dienen te hebben zich goed te informeren en te kunnen deelnemen aan de uiteindelijke stemming. Bij een referendum op 19 juli is dat naar alle waarschijnlijkheid niet of althans onvoldoende het geval. Veel kiezers zijn mogelijk al op vakantie of bezig met vakantievoorbereidingen in deze laatste schoolweek. De Referendumcommissie vraagt zich tevens af of het raadzaam is om in de laatste week voor het zomerreces een referendum te organiseren, als de dag dat de uitslag van het referendum officieel wordt vastgesteld door het centraal stembureau (vrijdag 21 juli) tevens de allerlaatste werkdag is voor het zomerreces.
Nadat de officiële uitslag bekend is, kan de raad het besluit nemen over de geldigheid van het referendum en de consequenties voor het opgeschorte raadsbesluit Maatregelen moderniseren parkeren. De raad komt volgens planning weer bijeen op 28 september.

Voorlichtingsmateriaal
In het geval er een referendum plaatsvindt, heeft de Referendumcommissie een rol bij het voorlichtingsmateriaal dat de gemeente verspreidt. De commissie toetst dit op objectiviteit en evenwichtigheid (Referendumverordening artikel 6 onder d). Mocht u 18 april een positief besluit nemen over het voorliggende verzoek een referendum te houden, dan zullen wij contact opnemen met de afdeling communicatie om te overleggen over haar voorlichtingsplan voor het referendum en nagaan wanneer en op welke wijze het materiaal dat al beschikbaar is of wordt opgesteld kan worden beoordeeld.

Wij hopen u hiermee vanwege de tijdsdruk weliswaar enigszins beknopt, maar voldoende te hebben geïnformeerd.
Desgewenst kan de voorzitter van de Referendumcommissie op 18 april in uw raadsvergadering mondeling een toelichting op bovenstaande geven.

Hoogachtend,

De Referendumcommissie Haarlem

i/o

Mw. drs. M. Veerbeek, voorzitter